

Příloha č.1

Morální kodex rozhodčího JKA

Morální kodex rozhodčího JKA vychází ze soutěžních pravidel karate JKA a z ustanovení Soutěžního řádu JKA.

- 1) Všechna rozhodnutí provádí rozhodčí neutrálně a spravedlivě ve smyslu „fair play“.
- 2) Všechna rozhodnutí provádí rozhodčí svobodně, nezávisle a korektně podle platných soutěžních pravidel JKA WF.
- 3) Všechna rozhodnutí dává rozhodčí přímo ihned, přesně a výstižně.
- 4) Rozhodčí se chová obecně správně a eticky, jedná ve smyslu etiky karate-dó a vystupuje předepsaným a profesionálním způsobem.
- 5) Rozhodčí v průběhu zápasů nehovoří s žádnými jinými osobami, kromě těch, které se zápasu přímo účastní.

Morální kodex rozhodčího JKA – výklad

soutěžní pravidla karate JKA, ustanovení kapitoly 1, čl.3 a Soutěžní řád JKA, ustanovení čl. VI., odst.3., ve znění: Rozhodčí dbají na to, aby každé jejich přijaté rozhodnutí bylo v souladu s pravidly "fair play", etiky karate-dó, a aby odpovídalo okolnostem případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.

- 1) Všechna rozhodnutí provádí rozhodčí neutrálně a spravedlivě ve smyslu „fair play“.
Rozhodování je nutno chápat jako činnost, kterou rozhodčí provádí bez ohledu na zájmy klubu, jedinice nebo své osobní. Takovýto způsob rozhodování nazýváme jako nestranný v duchu „fair play“. Je dobré si uvědomit, že poškození závodníka záměrným cíleně ovlivněným rozhodnutím je nejen nedůstojné, ale i silně zraňující, a morální ovlivnění závodníka může mít dalekosáhlé následky, především v dětských a mládežnických kategoriích. Současně je dobré si být vědom, že falešné „protlačení“ vlastního závodníka na úkor slabšího výkonu oproti lepšímu protivníkovi, může být naopak demotivující pro něho samého, protože vědomí, že nemusí vynakládat žádné úsilí a vítězství mu zajišťuje příslušnost ke klubu nebo známost s rozhodčím, nevede k rozvoji motivace k tréninku. Proto je korektnost rozhodování a vědomí, že správné posouzení posiluje jak vítěze, tak i poraženého, je základním stavebním kamenem v rozvoji cesty ve smyslu karate-dó.
- 2) Všechna rozhodnutí provádí rozhodčí svobodně, nezávisle a korektně podle platných soutěžních pravidel JKA WF.
Nezávislost rozhodování je dalším důležitým faktorem rozhodčího. Nezávislost rozhodování lze chápat jak přímým ovlivňováním okolí (vedoucími oddílů, trenéry, diváky, závodníky a kouči), tak nepřímým ovlivňováním vyplývajícím z nezkušenosti nebo nejistoty. Je lepší pokud rozhodčí učiní „chybné“ rozhodnutí s čistým úmyslem a nestranným způsobem, než rozhodnutí, které někdo nebo něco, přímo nebo nepřímo ovlivnil. Nezávislost rozhodování, zkušenosti, jistota a znalosti pravidel soutěží JKA jsou velmi důležitou součástí rozvoje a zlepšování každého rozhodčího.

- 3) Všechna rozhodnutí provádí rozhodčí přímo ihned, přesně a výstižně.

Rozhodčí věnuje rozhodování plnou koncentrací tak, aby rozhodoval přímo korektně a bez prodlení, zvláště při vyhlášení „hantei“ dané signálem píšťalky. Jednoznačnost rozhodování, korektnost a přímot vyhlášení nebo proklamace názoru na situaci zvyšuje důvěryhodnost rozhodčích a snižuje frustraci z prohry jak u závodníků, tak i u koučů, trenérů a diváků.

- 4) Rozhodčí se chová obecně správně a eticky, jedná ve smyslu etiky karate-dó a vystupuje předepsaným a profesionálním způsobem.

Rozhodčí má silný mandát, pravomoc, ale i zodpovědnost, ve kterých se odráží i jeho vystupování, chování a jednání. Jedním z nejhorsších negativních projevů je arogance a projev nadřazenosti, které jsou často spojeny s povyšováním a přehlížením. Je nutné si uvědomit, že tyto negativní projevy se neslučují ani s obecnými principy etiky, ani s etikou karate-dó vyjádřenou pravidly sepsanými v „dojo kun“, protože princip „respektuj druhé“ je chápán nejenom jako respekt závodníka k rozhodčímu, ale i respekt rozhodčího k závodníkovi, trenérovi nebo koučovi. Tento respekt je oboustranný, a tak by se měl projevat i v chování rozhodčích. Dalším důležitým prvkem tohoto bodu je vystupování rozhodčích, protože jejich gestikulace a interpretace rozhodnutí je velmi důležitá. Jestliže rozhodčí předvádí gesta rázně a rozhodně, komunikuje jednoznačně, srozumitelně a přesně tak, jak je předepsáno v soutěžních pravidlech, pak jeho vystupování působí profesionálně a zvyšuje jeho prestiž u všech účastníků soutěže.

- 5) Rozhodčí v průběhu zápasů nehovoří s žádnými jinými osobami, kromě těch, které se přímo zápasu účastní.

Rozhodčí se věnuje své činnosti s plnou koncentrací, nerozptyluje se okolím, především diskusemi s ostatními osobami. Tím není omezena komunikace s osobami, které se přímo podílejí na utkání. Ve své komunikaci se omezuje ale pouze na oblasti, které mají vztah k soutěži nebo k danému zápasu nebo utkání. Ostatní komunikaci spojenou například s diskuzí s trenéry nebo závodníky o jejich výkonu, chybách a podobně, vede mimo soutěž a mimo prostor, kde dochází k zápasům (tatami), a samozřejmě v době kdy již neprobíhá utkání nebo zápas.